

hvormeget den Ene har imødegaaet den Anden, og hvor snart den ene Methode har fortrængt den anden, saa har jeg Lov til at tvivle, om denne, som er stikkelig ny, er velbegrunder; vi behøve jo kun at forsøge de Stridigheder, som findes inden selve Facultetets Grændser, saavel om disse som om mange andre Sager, for at være fuldkommen overbeviste om, at den Ene ikke veed, hvad den Anden ret har Lov til at fastsætte som rigtig; de strides om, hvorledes de skulle helbrede Mennesker, og de døe lige for deres Dine tiltrods for alle Konstens Regler.

Disse Autoriteter kan man derfor ikke forlange, at vi absolut skulle bygge paa; de ere at tage med i Regning, men vi maae da ogsaa tage med i Regning, at vi dog selv have levet en Række af Aar og have seet, hvorledes Dødeligheden har været; og vi maae derfor forlange, at man beviser os, at Dødeligheden i vore smaa Kjøbstæder har været saa overordentlig og usædvanlig stor, at det er nødvendigt at tage Forholdsregler af den Art, saa bebyrdende Forholdsregler, for at komme ud af den der herskende Forlegenhed.

Jeg skal nu komme ind paa et Gebeet, paa hvilket den ærede Minister bevægede sig noget vækende, det er om Byernes Grændse. Byernes Grændse, sagde den ærede Minister, det er [den gamle, egentlige Bygrændse, den kan ikke regnes efter Consumtionsgrændsen, men maa regnes efter Byernes egen Grændse. Er den ærede Minister istand til for enhver By at afstikke disse Grændser? Den ærede Minister havde en Følelse af, at han vilde have vanskeligt ved at gjøre det, og han kom derved til at sige, at Byerne efterhaanden havde udvidet sig over deres Grændse. Dette sige vi ogsaa, og derfor spørge vi, hvor er denne Grændse? Der, hvor Tilfældet har stillet nye Bygninger hen langs ad en Vej, er Grændsen der udenfor eller indenfor? Ingen af disse tildeels almindelige Spørgsmaal ere besvarede her i Loven. Det er min fulde Overtydning, at denne Lov, som den her foreligger, har hastet med at løse en Opgave, som endnu paa ingen Maade trænger til Løsning, og har løst den saa temmelig som et Hastværksarbejde.

Justitsministeren: Jeg har ikke gjort mig skyldig i den Modsigelse, som den ærede Taler yttrede; jeg har sagt, at, fordi et Løst en kort Tid benyttedes til Sovested, derfor var det ikke en Beboelsesleilighed, men at en Kjølder, naar den var indrettet til Beboelse for en Familie og navnlig til Ophold om Natten, da var dette en Beboelsesleilighed. Der er ingen Modsigelse i hvad jeg saaledes har ytret. Hvad den ærede Taler yttrede om den særegne Bygningsmaade, som han sagde skal finde Sted paa enkelte Steder eller endog paa mange Steder i England, med Hensyn til Kjøldere med steensat Grund udenom eller saakaldte grundsatte Kjøldere; da kan der maastee være Anledning til at undtage saadanne Kjøldere fra den almindelige Bestemmelse; men om disse Leiligheder maae ansees for at være Kjøldere, er noget ganske Andet, og det Spørgsmaal besvarer jeg med Ja. Naar den ærede Taler har meent, at jeg talte vækende om, hvad der forstaaes ved den egentlige Kjøbstadsgrændse, da er Kjøbstadsgrændsen et vagt Begreb, og det bliver ikke bestemt ved det, her staaer i Loven. Det kaldes saaledes saavel i de ældre som i de nyere Love, hvor der tales om Kjøbstadens Begreb eller egentlige Grændse; saalænge man fulgte de strenge Principer med Hensyn til Handel og Haandværk, saa passede Kjøbstæderne paa, at denne Grændse aldrig blev overstreden; thi til at aabne Næringsbrug udenfor Grændsen, dertil udfordres der Bevilling; men efterat Omstændighederne have fremkaldt en Udvidelse af Kjøbstæderne, kan det ikke overholdes, men derfor vedbliver man dog i Lovgivningen at tale om Kjøbstædernes egentlige Grændse og regner vel ogsaa til Byen de nyere Bygninger, som i Sammenhæng sluttende sig til den gamle By danne en uafbrudt Række med de ældre Bygninger. Naar den ærede Taler yttrede, at det vil have en meget stor Indskrænkning til Følge i Kjøbstædernes Beboelsesleiligheder, hvad der findes om Kjølderne i § 1 Nr. 4, saa maa jeg, efter den Erfaring, jeg har, benægte, at det forholdes sig saaledes. I Kjøbstæderne i den Deel af Landet, hvor jeg er kjendt, findes der kun ganske faa Beboelseskjøldere, og jeg vil saaledes anføre, at der navnlig i min Fødeby Aalborg ind-